

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО І ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ ТА ЗВУКОРЕЖИСУРИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

в.о. першого проректора
з науково-педагогічної роботи

_____ С. І. Дичковський
«_____» _____ 2019 року

СОЛЬНИЙ СПІВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до індивідуальних занять
для студентів освітнього рівня «Бакалавр»
спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Розробники: *Заря С. В.*, кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри естрадного виконавства;
Левко В. І., кандидат мистецтвознавства, доцент
кафедри естрадного виконавства

Методичні рекомендації затверджено на засіданні науково-методичної
ради Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв,
протокол № 3 від 26.06.2019

Методичні рекомендації затверджено на засіданні кафедри
академічного і естрадного вокалу та звукорежисури
Протокол № 1 від 29.08.2019

Сольний спів : методичні рекомендації до проведення індивідуаль-
них занять для студентів освітнього рівня «Бакалавр» спеціальності
025 «Музичне мистецтво» / розроб.: С. В. Заря, В. І. Левко. Київ :
НАКККіМ, 2019. 28 с.

© С. В. Заря, 2019

© В. І. Левко, 2019

© Національної академії керівних
кадрів культури і мистецтв, 2019

ЗМІСТ

Вступ	4
Методичні рекомендації до індивідуальних занять	5
Зміст індивідуальних занять	5
Розділ 1. Особливості функціонування голосового апарату.....	5
Розділ 2. Резонатори та регістри співацьких голосів	7
Розділ 3. Основні правила гігієни голосу та режиму співака	8
Розділ 4. Культура мови в співі.....	10
Розділ 5. Недоліки звучання співацького голосу та способи їх усунення.....	11
Розділ 6. Розвиток музичного і вокального слуху співака	12
Розділ 7. Психологічні особливості засвоєння співацьких навичок.....	13
Розділ 8. Розвиток художньо-образного мислення в процесі вокального навчання	14
Рекомендований репертуар.....	16
Рекомендована література.....	26

ВСТУП

«Сольний спів» – навчальна дисципліна, яка належить до числа вибіркових при підготовці фахівців за *бакалаврським* рівнем освіти, спеціальності 025 «Музичне мистецтво».

Мета курсу – засвоєння студентами теоретичних знань і практичних навичок із вокального виконавства.

Основне *завдання* курсу – постановка і розвиток співацьких голосів студентів-вокалістів, формування їх виконавської культури та підготовка до самостійної концертної діяльності.

У результаті опанування навчальної дисципліни студенти повинні набути такі *компетентності*:

- засвоєння теоретичних і практичних знань про будову та функції голосового апарату, механізм звукоутворення, охорону та гігієну співацького голосу, психологічні особливості засвоєння співацьких навичок;
- оволодіння студентами практичних навичок і вмінь правильної роботи дихання й опори звука під час фонації, користування резонаторами, розвиток високої співацької форманти;
- засвоєння правил вокальної орфоєпії, чіткої дикції, артикуляції;
- подолання хибних навичок і вокально-технічних труднощів у процесі співацького навчання;
- опанування різних видів голосоведення у процесі роботи над вокально-технічними вправами, вокалізами, навчально-художніми творами;
- формування навичок сольного співу;
- опанування навичок вокально-сценічного сольного виконавства;
- виховання навичок самостійної роботи студента над вокальними творами;
- формування навичок роботи на художньо-образним змістом вокальних творів;
- формування інтересу студентів до вітчизняної і зарубіжної музичної культури, розширення їх музичного світогляду шляхом вивчення кращих зразків вокального репертуару.

Навчальний матеріал складається з логічно завершених 8 розділів, кожен з яких обов'язково супроводжується контролем знань і вмінь студентів. Контроль за розділами має диференційований характер відповідно до рівнів попередньої музичної і вокальної підготовки студентів: 1) низький (відповідає 1–3 рокам навчання за програмою Початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу); 2) середній (відповідає 4–5 рокам навчання за програмою ПСМНЗ); 3) високий (відповідає 6–7 рокам навчання за програмою ПСМНЗ). Репертуарний план для кожного студента вибудовується з дотриманням принципу поступового ускладнення.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Основною формою роботи в класі сольного співу є *індивідуальні заняття*, які забезпечують поглиблене засвоєння теоретичних знань, умінь і навичок з їх практичним закріпленням.

Важливим у процесі навчання є систематичне виконання студентами *навчально-творчих завдань*, що сприяє розвитку музично-виконавських здібностей, художньо-образного мислення, артистизму.

ЗМІСТ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ ГОЛОСОВОГО АПАРАТУ

1.1. Визначення вокальних даних студента та типу голосу

Діагностика вихідних музичних і вокальних даних студента. Визначення типу голосу. Складання індивідуального плану роботи.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити тип голосу.
2. Вивчити теоретичний матеріал щодо розуміння основ вокальної майстерності.

Література: 1, 2, 5, 14.

1.2. Будова та функції голосового апарату

Мозкові центри управління роботою голосового апарату (центральна нервова система). Артикуляційно-резонаторна система (рот, зуби, губи, язик, тверде та м'яке піднебіння). Джерело звуку (гортань і голосові зв'язки). Система дихання (трахея, бронхи, легені, діафрагма). Функції органів голосового апарату. Вікові особливості розвитку голосу.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити роль мозку і центральної нервової системи в роботі голосового апарату.
2. Охарактеризувати органи артикуляційно-резонаторної системи.
3. Висвітлити особливості роботи гортані та голосових зв'язок.
4. Назвати й охарактеризувати органи системи дихання.
5. Розкрити функції органів голосового апарату.
6. Виявити основні періоди розвитку голосу.

Література: 3, 5, 6, 7, 15.

1.3. Механізм звукоутворення

Процес звукоутворення. Значення положення гортані в процесі звукоутворення. Механізми управління роботою голосового апарату.

Навчально-творчі завдання:

1. Описати процес звукоутворення.
2. Охарактеризувати роль гортані в процесі звукоутворення.
3. Назвати механізми управління роботою голосового апарату.

Література: 3, 6, 10, 15.

1.4. Дихання в співі, типи дихання

Дихання в мові та співі. Типи співацького дихання. Взаємозв'язок дихання з іншими органами голосового апарату. Процес вокального дихання. Відчуття опори в співі. Візуальне спостереження за диханням при співі. Вправи для розвитку дихання.

Навчально-творчі завдання:

1. Визначити різницю дихання при мовленні і співі.
2. Охарактеризувати типи співацького дихання, їх оптимальне використання у вокальній практиці.
3. Розкрити специфіку співацького дихання (вдих, затримка, видих).
4. Виконати вправи для розвитку вокального дихання.

Література: 1, 2, 5, 6, 11, 14.

1.5. Атака звуку, її види

Атака звуку як важлива динамічна характеристика художнього звуку в музично-виконавському мистецтві. Види атак звуку, їх характеристика.

Навчально-творчі завдання:

1. Розкрити поняття атаки звуку.
2. Назвати види атаки звуку.
3. Охарактеризувати принципи формування м'якої, твердої, придихової атаки звуку.
4. Висвітлити засоби використання різних видів атаки у вокальному виконавстві як важливий засіб художньої виразності.

Література: 3, 6, 9, 13, 14.

1.6. Робота над різними видами вокальної техніки (кантилена)

Кантилена як основний вид звуковедення. Умови розвитку кантиленного співу. Вокальні вправи для досягнення кантилени в співі.

Навчально-творчі завдання

1. Розкрити основу кантиленного співу.
2. Назвати основні умови для розвитку кантиленного співу.
3. Виконати вправи для досягнення кантилени в співі.

Література: 2, 3, 6, 9, 11.

РОЗДІЛ 2. РЕЗОНАТОРИ ТА РЕГІСТРИ СПІВАЦЬКИХ ГОЛОСІВ

2.1. Роль резонаторів у співі

Головне та грудне резонування при співі. Роль резонаторів у співі. Співацька форманта. Резонансний пункт. Вправи для розвитку відчуття резонаторів.

Навчально-творчі завдання

1. Дати визначення поняття «резонатор» та вказати його види.
2. Визначити роль резонаторів у співі.
3. Охарактеризувати поняття «співацька форманта», «резонансний пункт».
4. Виконати вправи для розвитку головного резонування.
5. Виконати вправи для розвитку грудного резонування.

Література: 1, 3, 5, 6, 10.

2.2. Регістри співацьких голосів, їх згладжування

Поняття голосового регістру. Види регістрів. Способи згладжування регістрів голосу. Вправи для вирівнювання регістрів.

Навчально-творчі завдання

1. Дати визначення поняття «регістр».
2. Охарактеризувати види регістрів.
3. Назвати способи згладжування регістрів.
4. Виконання вправ для вирівнювання регістрів.

Література: 2, 4, 5, 6.

2.3. Тембр голосу

Тембр як найважливіша якість співацького голосу. Природні особливості тембру голосу. Недоліки тембру голосу та засоби виправлення. Взаємозв'язок тембру з емоційними засобами виконавського репертуару.

Навчально-творчі завдання

1. Дати визначення поняття «тембр».
2. Осмислити природні особливості тембру.
3. Опанувати засоби виправлення недоліків тембрального звучання.
4. Розкрити залежність тембру від емоційного виконання вокального твору.

Література: 1, 3, 6, 9, 11, 13, 14.

2.4. Співацьке вібрато

Акустичне та фізіологічне розуміння вібрато. Робота над усуненням надмірного вібрато.

Навчально-творчі завдання

1. Висвітлити основні акустичні та фізіологічні особливості вібрато.
2. Виконати вправи для усунення надмірного коливання голосу.

Література: 6, 7, 10, 15.

2.5. Робота над різними видами вокальної техніки (стакато)

Вокальна техніка стакато. Вправи для відпрацювання техніки співу на стакато.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити основні вокальні прийоми на стакато.
2. Виконати вправи для відпрацювання техніки співу на стакато.

Література: 1, 6, 9, 11.

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ПРАВИЛА ГІГІЄНИ ГОЛОСУ ТА РЕЖИМУ СПІВАКА

3.1. Охорона та гігієна співацького голосу

Основні правила гігієни голосу. Особливості гігієни жіночого голосу.

Навчально-творчі завдання

1. Назвати основні правила гігієни голосу.
2. Вказати особливості гігієни для жіночого голосу.

Література: 3, 6, 7, 13, 14.

3.2. Профілактика захворювань голосового апарату

Застудні захворювання голосового апарату. Органічні захворювання голосового апарату. Функціональні голосові захворювання. Профілактика захворювань голосового апарату.

Навчально-творчі завдання

1. Назвати застудні захворювання голосового апарату та їх профілактику.
2. Вказати органічні (анатомічні) захворювання голосового апарату та їх профілактику.
3. Назвати функціональні голосові захворювання та їх профілактику.

Література: 3, 7, 9.

3.3. Режим співака

Режим праці та відпочинку співака. Значення сну для співака. Вплив шкідливих звичок на голосовий апарат.

Навчально-творчі завдання

1. Пояснити значення правильного режиму праці та відпочинку співака.
2. Пояснити вплив шкідливих звичок на голосовий апарат.

Література: 1, 2, 5, 6.

3.4. Вікові особливості розвитку голосового апарату

Мутація голосу. Періоди мутації голосу. Особливості мутаційних періодів.

Навчально-творчі завдання

1. Розкрити зміст поняття «мутація голосу».
2. Назвати періоди мутації голосу.

3. Розкрити особливості мутаційних періодів у співаків.

Література: 3, 6, 7, 15.

3.5. Робота над різними видами вокальної техніки (рухливість)

Поняття рухливості голосу. Вправи для розвитку рухливості голосу.

Навчально-творчі завдання

1. Розкрити поняття рухливості голосу.
2. Виконати вправи для розвитку рухомості голосу.

Література: 1, 6, 9, 11.

РОЗДІЛ 4. КУЛЬТУРА МОВИ В СПІВІ

4.1. Артикуляція, дикція в співі

Робота артикуляційного апарату в співі. Поняття дикції в співі та її значення. Роль голосних і приголосних у звуковеденні. Методи роботи над дикцією. Засоби усунення мовних дефектів.

Навчально-творчі завдання

1. Охарактеризувати роботу артикуляційного апарату в співі.
2. Визначити поняття дикції в співі та її значення.
3. Вказати роль голосних і приголосних у процесі звуковедення.
4. Розкрити методи роботи над дикцією.
5. Виконання вправ для вдосконалення роботи артикуляційного апарату й усунення мовних дефектів.

Література: 2, 6, 8, 12.

4.2. Вокальна орфоепія

Сукупність правил вимови в процесі співу. Відмінність вокальної та мовної орфоепії. Культура мови в співі.

Навчально-творчі завдання

1. Розкрити правила вимови в процесі співу.
2. Вказати відмінність вокальної та мовної орфоепії.
3. Визначити особливості культури мови в співі.

Література: 2, 6, 8, 12.

4.3. Специфіка виконання творів іноземною мовою

Залежність звукоутворення від фонетичних особливостей різних мов (англійська, італійська, французька, німецька, латинська, російська).

Навчально-творчі завдання

Вказати фонетичні особливості виконання вокальних творів різними мовами.

Література: 1, 2, 6, 8, 12.

4.4. Робота над різними видами вокальної техніки (глісандо)

Поняття «глісандо». Вправи для опанування прийому глісандо.

Навчально-творчі завдання

1. Розкрити зміст поняття «глісандо».
2. Виконати вправи для опанування прийому глісандо.

Література: 1, 6, 9, 11.

РОЗДІЛ 5. НЕДОЛІКИ ЗВУЧАННЯ СПІВАЦЬКОГО ГОЛОСУ ТА СПОСОБИ ЇХ УСУНЕННЯ

5.1. Надмірне коливання голосу, нерівність звучання

Поняття тремоляції голосу. Основні форми вібрато. Вправи для усунення надмірного коливання голосу та нерівності звучання.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити зміст поняття «тремоляція» голосу.
2. Назвати основні форми вібрато.
3. Виконати вправи для усунення надмірного коливання голосу та нерівності звучання.

Література: 1, 2, 6, 13.

5.2. Сипота, глухий тембр

Основні причини виникнення сипоти в голосі. Засоби виправлення глухого тембру.

Навчально-творчі завдання

1. Вказати основні причини виникнення сипоти в голосі.
2. Назвати методи виправлення глухого тембру.

Література: 5, 6, 9, 14.

5.3. Горлове звучання і носовий призвук

Горлове та носове звучання як результат неправильної роботи органів артикуляції. Вправи для виправлення горлового і носового звучання.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити основні причини виникнення горлового і носового звучання.

2. Виконати вправи для виправлення горлового та носового звучання.

Література: 1, 3, 5, 6.

5.4. Робота над різними видами вокальної техніки (філірування, портаменто)

Поняття «філірування звуку» та «портаменто». Вправи для розвитку техніки виконання філірування та портаменто.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити зміст поняття «філірування звуку» та «портаменто».

2. Виконати вправи для розвитку техніки виконання філірування та портаменто.

Література: 2, 6, 9, 11, 13.

РОЗДІЛ 6. РОЗВИТОК МУЗИЧНОГО І ВОКАЛЬНОГО СЛУХУ СПІВАКА

6.1. Розвиток музичного слуху співака

Поняття музичного слуху. Розвиток музичного слуху.

Навчально-творчі завдання

1. Визначення поняття музичного слуху.

2. Виконати вправи для розвитку музичного слуху.

Література: 6, 9, 10, 13.

6.2. Розвиток вокального слуху співака

Поняття вокального слуху. Розвиток вокального слуху співака. Методика розвитку вокального слуху.

Навчально-творчі завдання

1. Визначення поняття вокального слуху.
2. Виконати вправи для розвитку вокального слуху.
3. Розкрити методику розвитку вокального слуху.

Література: 6, 9, 10, 13.

6.3. Робота над різними видами вокальної техніки (трелі, мелізми)

Поняття «трелі» у вокальному виконавстві. Вправи для оволодіння технікою виконання трелей.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити зміст поняття «трелі» у вокальному виконавстві.
2. Виконати вправи для оволодіння технікою виконання трелей.

Література: 1, 6, 14.

РОЗДІЛ 7. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗАСВОЄННЯ СПІВАЦЬКИХ НАВИЧОК

7.1. Відчуття та сприйняття у співі

Роль відчуття та сприйняття в співі. Психологія виконавського процесу. Психологічні аспекти поведінки співака на сцені.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити роль відчуття і сприйняття у співі.
2. Охарактеризувати психологію виконавського процесу.
3. Вказати психологічні аспекти поведінки співака на сцені.

Література: 1, 3, 6, 9.

7.2. Значення волі, уваги, пам'яті при навчанні співу

Поняття волі, уваги, пам'яті. Основні прийоми тренування волі, уваги та пам'яті співака.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити зміст понять «воля», «увага», «пам'ять».
2. Визначити методи тренування волі, уваги та пам'яті співака.

Література: 1, 3, 6, 9.

7.3. Вплив емоційної сфери на розвиток співака

Поняття емоційності в співі. Тип темпераменту співака та його вплив на емоційну виразність твору.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити поняття емоційності в співі.
2. Охарактеризувати типи темпераменту співака та їх вплив на емоційне наповнення твору.

Література: 3, 6, 9, 14.

7.4. Робота над різними видами вокальної техніки (форшлагги)

Поняття форшлагги у вокальному виконавстві. Вправи для оволодіння технікою виконання форшлагги.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити зміст поняття форшлагги у вокальному виконавстві.
2. Виконання вправ для оволодіння технікою виконання форшлагги.

Література: 1, 6, 9, 11, 13.

РОЗДІЛ 8. РОЗВИТОК ХУДОЖНЬО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ В ПРОЦЕСІ ВОКАЛЬНОГО НАВЧАННЯ

8.1. Розвиток образного мислення в роботі над вокальними творами

Способи розвитку образного мислення вокаліста. Уява в творчості. Емоційність як важлива складова вокального твору.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити методи розвитку образного мислення вокаліста.
2. Визначити зміст поняття «уява у творчості».
3. Осмислити вплив емоційності на виконання вокального твору.

Література: 1, 3, 5, 6, 8.

8.2. Художнє виконання вокального твору

Засоби відтворення художнього образу вокального твору. Художня інтерпретація вокального твору.

Навчально-творчі завдання

1. Вказати засоби відтворення художнього образу вокального твору.
2. Визначити зміст поняття художньої інтерпретації вокального твору.

Література: 1, 3, 5, 6.

8.3. Виконавська інтерпретація твору

Специфіка виконавської інтерпретації вокальних творів. Вироблення індивідуальної манери виконання засобами виконання вокальних творів різних жанрів.

Навчально-творчі завдання

1. Вказати специфіку виконавської інтерпретації вокальних творів.
2. Прослухати різножанрові вокальні твори і визначити особливості їх виконання.

Література: 1, 6.

8.4. Робота над різними видами вокальної техніки (морденти)

Поняття «техніки морденту» у вокальному виконавстві. Вправи для оволодіння технікою виконання мордентів.

Навчально-творчі завдання

1. Визначити зміст поняття «техніки морденту» у вокальному виконавстві.
2. Виконати вправи для оволодіння технікою виконання мордентів.

Література: 6, 9, 11, 13, 14.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ РЕПЕРТУАР

І курс, І семестр Перший рівень

1. Вокалізи:

Ф. Абт – № 1, 2, 3;

Н. Овсяннікова – № 1, 2, 4.

2. Українська народна пісня:

а) «В саду гуляла, квіти збирала»;

б) «Горіла сосна, палала».

3. Українська естрадна пісня:

а) «Ніжна пісня» – муз. Г. Татарченка, сл. Г. Лопокіна;

б) «Тобі» – муз. і сл. Тіни Кароль.

4. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «Sunny» – муз. і сл. Bobby Hebb;

б) «Happy talk» – Richard Rodgers.

Другий рівень

1. Вокалізи:

Ф. Абт – № 4, 5, 6;

Н. Овсяннікова – № 3, 5, 6.

2. Українська народна пісня:

а) «В кінці греблі шумлять верби»;

б) «Вечір на дворі».

3. Українська естрадна пісня:

а) «Дивне кохання» – муз. і сл. Гайтани;

б) «Не дощ» – муз. і сл. А. Підлужного.

4. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «Misty» – муз. Erroll Louis Garner, сл. Johnny Burke;

б) «Fly me to the moon» – муз. Bart Howard.

Третій рівень

1. Вокалізи:

Ф. Абт – № 7, 8, 9;

Н. Овсяннікова – № 7, 9, 10.

2. Українська народна пісня:

а) «Гандзя»;

- б) «Віють вітри, віють буйні».
3. *Українська естрадна пісня:*
- а) «Духмяна ніч» – муз. П. Зіброва, сл. Ю. Рибчинського;
- б) «Бо в сни відлітаю» – муз. Емре, сл. О. Бригинця.
4. *Світовий хіт або джазовий стандарт:*
- а) «Rain» – муз. Peter Deroose;
- б) «Getting to know you» – муз. Richard Rogers

І курс, II семестр ***Перший рівень***

1. *Вокалізи:*
- Ф. Абт – № 10, 11, 12;
Н. Овсяннікова – № 11, 12, 13.
2. *Український романс:*
- б) «Очі волошкові» – муз. С. Сабадаша, сл. А. Драгомирецького;
- в) «Не питай мене» – муз. І. Поклада, сл. М. Ткача.
3. *Українська естрадна пісня:*
- а) «Місяць» – муз. і сл. Н. Могілевської
- б) «Зачаровані слова» – муз. М. Мозгового, сл. В. Герасимова
4. *Світовий хіт або джазовий стандарт:*
- а) «Whisper» – George Michael;
- б) «Secret» – Madonna.

Другий рівень

1. *Вокалізи:*
- Ф. Абт – № 13, 14, 15;
Н. Овсяннікова – № 14, 15, 16.
2. *Український романс:*
- а) «Вишні» – муз. С. Сабадаша, сл. З. Бичкової;
- б) «Скрипка грає» – муз. І. Поклада, сл. Ю. Рибчинського.
3. *Українська естрадна пісня:*
- а) «Мелодія ночі» – муз. С. Сметаніна, сл. Н. Шевчук;
- б) «Черемшина» – муз. В. Михайлюка, сл. М. Юрійчука.
4. *Світовий хіт або джазовий стандарт:*
- а) «Embraceable you» – муз. George Gershwin
- б) «Guess who I saw today» – муз. Murray Grand

Третій рівень

1. Вокалізи:

Ф. Абт – № 16, 17, 18;

Н. Овсяннікова – № 17, 18, 19.

2. Український романс:

а) «Чарівна скрипка» – муз. І. Поклада, сл. Ю. Рибчинського;

б) «Шелестять дощі» – муз. О. Бурмицького, сл. М. Луківа.

3. Українська естрадна пісня:

а) «У долі своя весна» – муз. В. Івасюка, сл. Ю. Рибчинського;

б) «Чорнобривці» – муз. В. Верменича, сл. М. Сингаївського.

4. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «The glow worm» – муз. Paul Lincke;

б) «The jazz me blues» – муз. Tom Delaney.

II курс, III семестр

Перший рівень

1. Вокалізи:

О. Воронін – № 7, 8, 9;

Г. Зейдлер № 7, 8, 9.

2. Українська народна пісня:

а) «Ой чорна я си чорна»;

б) «Іванку».

3. Українська естрадна пісня:

а) «Водограй» – муз. і сл. В. Івасюка;

б) «Я стану морем» – муз. В. Волкомора, сл. М. Бровченко.

4. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «All About Our Love» – Sade;

б) «Besame mucho» – С. Velasquez/Consalvo.

Другий рівень

1. Вокалізи:

І. Вілінська – № 10, 11, 12;

О. Воронін – № 10, 11, 12.

2. Українська народна пісня:

а) «Ой там, на товчку, на базарі»;

б) «Іхали козаки».

3. Українська естрадна пісня:

- а) «Віконниці кленові» – муз. Б. Моностирського, сл. В. Кудрявцева;
  - б) «Шкода» муз. і сл. Т. Решетняк.
4. *Світовий хіт або джазовий стандарт:*
- а) «Bugle call rag» – Jack Pettis/Elmer Shoebill
  - б) «Caravan» – D.Ellington/Mills

Третій рівень

1. *Вокалізи:*
  - Ф. Абт – № 19, 20;
  - І. Вілінська – №. 3, 4, 5.
2. *Українська народна пісня:*
  - а) «Несе Галя воду»;
  - б) «Ой, биля мене мати».
3. *Українська естрадна пісня:*
  - а) «Зелен клен» – муз. І. Поклада, сл. Ю. Рибчинського;
  - б) «Журавлі» – муз. Ю. Саніна/В. Бебко, сл. Ю. Саніна.
4. *Світовий хіт або джазовий стандарт:*
  - а) «Color of Love» – Celin Dion;
  - б) «Do you believe» – В. Higgins/P. Barry.

III курс, V семестр **Перший рівень**

1. *Вокалізи:*
  - Дж. Конконе – № 2, 3, 4;
  - Г. Зейдлер – № 13, 14, 15.
2. *Українська народна пісня:*
  - а) «Ой, у вишневому саду»;
  - б) «Ой, у полі верба».
3. *Український романс:*
  - а) «Ніжно» – муз. і сл. Т. Кароль;
  - б) «Обійми» – муз. і сл. С. Вакарчука.
4. *Українська естрадна пісня:*
  - а) «Плакала» – муз. С. Єрмолаєв/А. Ігнатченко, сл. С. Локшина
  - б) «Знаю я» – муз. О. Ксенофонтова, сл. Р. Лижичко
5. *Світовий хіт або джазовий стандарт:*
  - а) «Left outside alone» – Anastacia
  - б) «Let My People Go» – Louis Armstrong

Другий рівень

1. Вокалізи:

І. Вілінська – № 7, 8, 9;
Дж. Конконе – № 5, 6, 7.

2. Українська народна пісня:

а) «Цвіте терен»;
б) «Чом ти не прийшов».

3. Український романс:

а) «Скажіть мені» – муз. О. Мирошниченко, сл. Н. Харасайло;
б) «Я ніколи нікому тебе не віддам!» – муз. і сл. О. Пономарьова.

4. Українська естрадна пісня:

а) «Минає день, минає ніч» – муз. М. Мозгового, сл. Ю. Рибчинського;
б) «Ангел моїх мрій» – муз. Б. Гард, сл. А. Царенко.

5. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «Without You» – Mariah Carey;
б) «Yesterday» – Paul McCartney/John Lennon.

Третій рівень

1. Вокалізи:

Дж. Конконе – № 8, 9, 10;
І. Вілінська – № 13, 14, 15.

2. Українська народна пісня:

а) «Зоре вечірня»;
б) «Думи мої».

3. Український романс:

а) «Я люблю тебе» – муз. і сл. О. Пономарьова;
б) «Осінній день березами почавсь» – муз. О. Богомолець, сл. Л. Костенко.

4. Українська естрадна пісня:

а) «Відповідь» – муз. і сл. Є. Євтухов/Т. Кароль;
б) «Вільний птах» – муз. і сл. О. Ягольника.

5. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «Ain't Misbehavin» – муз. Т. Waller, сл. А. Razaf;
б) «My heart will go on» – Д. Хорнера/У. Дженнінгса.

III курс, VI семестр
Перший рівень

1. Вокалізи:

Дж. Конконе – № 11, 12, 13;

Г. Зейдлер – № 16, 17, 18.

2. Українська народна пісня:

а) «Ой, ходить сон коло вікон»;

б) «Ти ж мене підманула».

3. Український романс:

а) «Несказане лишилось несказаним» – муз. О. Богомолець, сл. Л. Костенко;

б) «Романс» муз. О. Пономарьова, сл. Л. Костенко.

4. Українська естрадна пісня:

а) «Мелодія» – муз. і сл. Ю. Саніна/В. Бебко;

б) «Фантастична жінка» – муз. і сл. Т. Решетняк.

5. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «Makin Whooree» – муз. W. Donaldson, сл. G. Kahn;

б) «Rolling in the deep» – Adele/P. Epworth.

Другий рівень

1. Вокалізи:

І. Вілінська – № 16, 17, 18;

Г. Зейдлер – № 19, 20, 21

2. Українська народна пісня:

а) «Ой верше»;

б) «Ой у гаю при Дунаю».

3. Український романс:

а) «Все минуло» – муз. М. Гаденко, сл. М. Гаденко/М. Шевченко;

б) «Намалюю тобі зорі» – муз. і сл. Т. Кароль.

4. Українська естрадна пісня:

а) «Розкажи» – муз. і сл. А. Лорак;

б) «Не питай мене чому» – муз. Н. Гейл, сл. Ю. Рибчинського.

5. Світовий хіт або джазовий стандарт:

а) «All of me» – G. Marks/S. Simons;

б) «Serenade in blue» – H. Warren/M. Gordon.

Третій рівень

1. Вокалізи:

- Г. Зейдлер – № 22, 23, 24;
- Н. Овсяннікова – № 24, 25, 26.

2. Українська народна пісня:

- а) «Ой піду я до млина»;
- б) «Стоїть гора високая».

3. Український романс:

- а) «Стоять дерева золоті» – муз. В. Касьянова, сл. М. Луківа;
- б) «І як тепер тебе забути» – муз. О. Богомолець, сл. Л. Костенко.

4. Українська естрадна пісня:

- а) «Чекаю» – муз. А. Лорак, сл. М. Бровченко;
- б) «Перечекати» – муз. і сл. В. Дарвіна.

5. Світовий хіт або джазовий стандарт:

- а) «Think» – Aretha Franklin;
- б) «Mercy» – Duffy.

IV курс, VII семестр **Перший рівень**

1. Українська народна пісня:

- а) «Казала мені мати»;
- б) «Тече річка».

2. Український романс:

- а) «Як я люблю тебе» – муз. І. Поклада, сл. Д. Луценко;
- б) «Перший сніг» – муз. В. Дунця, сл. М. Дунця, С. Сірого.

3. Пісня композиторів-корифеїв:

- а) «Тече вода» – муз. І. Поклада, сл. Ю. Рибчинського;
- б) «Я піду в далекі гори» – муз. і сл. В. Івасюка.

4. Патріотична пісня:

- а) «Україна – це ти» – муз. Т. Кароль, сл. Т. Кароль/М. Бровченко;
- б) «Моя Україна» – муз. І. Поклада, сл. М. Ткача.

5. Українська естрадна пісня:

- а) «Кораблі» – муз. Ю. Саніна, сл. В. Бебко;
- б) «Любити» – муз. і сл. Джамали.

6. Джазовий стандарт або світовий хіт:

- а) «Same old Saturday night» – F. Reardon/S. Cahn;
- б) «Woman in love» – B. Gibb/R. Gibb.

Другий рівень

1. *Українська народна пісня:*
  - а) «Світи місяченьку ще й зіронька ясна»;
  - б) «Під облачком».
2. *Український романс:*
  - а) «Свіча» – муз. О. Мороза, сл. В. Слапчука;
  - б) «Чому, любове, ти така сумна» – муз. О. Мирошниченка, сл. В. Гнатюка.
3. *Пісня композиторів-корифеїв:*
  - а) «Три поради» – муз. І. Шамо, сл. Ю. Рибчинського;
  - б) «Якщо любиш – кохай» – муз. Л. Дутківського, сл. М. Ткача.
4. *Патріотична пісня:*
  - а) «Україна» – муз. і сл. Т. Петриненко;
  - б) «Чарівна Україна» – муз. І. Білик, сл. Л. Бегун.
5. *Українська естрадна пісня:*
  - а) «Крила» – муз. Джамала, сл. Т. Мілімко;
  - б) «Ти любов моя» – муз. Р. Невіл, сл. О. Рубан.
6. *Джазовий стандарт або світовий хіт:*
  - а) «Cherokee» – R. Noble;
  - б) «My all» – M. Carey/W. Afanasieff

Третій рівень

1. *Українська народна пісня:*
  - а) «Місяць на небі»;
  - б) «Не питай, чого в мене заплакані очі».
2. *Український романс:*
  - а) «Чорний рояль» – муз. М. Гаденка, сл. З. Кучерявої;
  - б) «Озвись» – муз. М. Гаденка, сл. М. Сингаївського.
3. *Пісня композиторів-корифеїв:*
  - а) «Два кольори» – муз. О. Білаша, сл. Д. Павличка;
  - б) «Кленовий вогонь» – муз. В. Івасюка, сл. Ю. Рибчинського.
4. *Патріотична пісня:*
  - а) «Вольная воля» – муз. А. Святогоров, сл. Ю. Рибчинського;
  - б) «Не твоя війна» – муз. і сл. С. Вакарчук.
5. *Українська естрадна пісня:*
  - а) «Все буде добре» – муз. і сл. С. Вакарчук;
  - б) «Тримай мене» – муз. і сл. Т. Решетняк.
6. *Джазовий стандарт або світовий хіт:*

- а) «Basin street blues» – S. Williams;
- б) «I will always love you» – D. Parton.

IV курс, VIII семестр **Перший рівень**

1. Українська народна пісня:

- а) «Ой, у полі криниченька»;
- б) «Черевички».

2. Український романс:

- а) «Горлиця» – муз. і сл. Л. Остапенко;
- б) «Двори стоять у хуртовині айстр» – муз. О. Богомолець, сл. Л. Костенко

3. Пісня композиторів-корифеїв:

- а) «Лелеча доля» – муз. І. Карабиця, сл. В. Цілого;
- б) «Тільки раз цвіте любов» – муз. В. Івасюка, сл. К. Стельмаха.

4. Патріотична пісня:

- а) «Моя земля-моя любов» муз. І. Карабиця, сл. Ю. Рибчинського;
- б) «Україна» – муз. і сл. Скрыбін (А. Кузьменко).

5. Українська естрадна пісня:

- а) «Вірність і любов» – муз. А. Менкен, сл. С. Заря;
- б) «Змінити все» – муз. і сл. К. Комар.

6. Джазовий стандарт або світовий хіт:

- а) «I can't get started» – V. Duke/I. Gershvin;
- б) «Billie Jean» – M. Jackson.

Другий рівень

1. Українська народна пісня:

- а) «Ой, не світи місяченьку»;
- б) «Спать мені не хочеться».

2. Український романс:

- а) «Візьми мою любов» – муз. В. Тузика, сл. О. Потапенко;
- б) «Повернись» – муз. А. Карпенка, сл. М. Ткача.

3. Пісня композиторів-корифеїв:

- а) «Балада про мальви» – муз. В. Івасюка, сл. Б. Гури;
- б) «Я про тебе мріять хочу» – муз. Б. Монастирського, сл. О. Вратарьова.

4. Патріотична пісня:

- а) «Це моя земля» – муз. О. Поліщук, сл. О. Ткач;

- б) «Рідна Україна» муз. І. Зінковська, сл. Н. Яремчук (молод.)
5. *Українська естрадна пісня:*
- а) «Листопад» – муз. О. Албул, Є. Рибчинський;
- б) «Запроси мене у сни» – муз. В. Івасюка, сл. Б. Стельмаха.
6. *Джазовий стандарт або світовий хіт:*
- а) «I'm getting sentimental over you» – муз. G. Bassman, сл. N. Washington;
- б) «Fallin» – A. Keys.

Третій рівень

1. *Українська народна пісня:*
- а) «Чорнії брови, карії очі»;
- б) «Скажи, на що тебе я полюбила».
2. *Український романс:*
- а) «Висока музика небес» – муз. і сл. Л. Єрмакової;
- б) «Білі лілеї» – муз. О. Злотника, сл. С. Литвина.
3. *Пісня композиторів-корифеїв:*
- а) «Два перстені» – муз. і сл. В. Івасюка;
- б) «Квітка розмарія» – муз. О. Пушкаренко, сл. М. Ткач.
4. *Патріотична пісня:*
- а) «В чистім полі» – муз. і сл. С. Доценко;
- б) «Музика рідного дому» – муз. О. Злотник, сл. О. Вратарьов.
5. *Українська естрадна пісня:*
- а) «Спи собі сама» – муз. і сл. А. Кузьменко;
- б) «Серця не край» – муз. і сл. О. Майовський.
6. *Джазовий стандарт або світовий хіт:*
- а) «Mood indigo» – A. Bigard/I. Mills;
- б) «The best» – M. Chapman/H. Knight.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу: навч. посіб. для студентів вищих музичних навчальних закладів. Київ : Українська ідея, 2000. 68 с.
2. Кисла С. Методичні рекомендації з постановки голосу для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації. Глухів : Глухівський НПУ ім. О. Довженка, 2014.
3. Левко В.І. Методика викладання сольного співу : конспект лекцій. Київ : НАКККіМ, 2016. 80 с.
4. Овсяннікова Н.Ю. Сольний спів і вокалізи для студентів спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Київ : НАКККіМ, 2016. 52 с.
5. Прохорова Л. В. Українська естрадна вокальна школа. Вінниця : Нова книга, 2006. 384 с.

Допоміжна:

6. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підруч . Київ : Віпол, 2007. 174 с.
7. Василенко Ю. С. Голос. Фониатрические аспекты. Москва : Энергоиздат, 2002. 480 с.
8. Довгань Л. М. Культура сценічної мови в співі: метод. реком. з курсу оперної підготовки, спец. «Музичне мистецтво», спеціалізація "Спів". Одеса: Астропринт, 2007. 84 с.
9. Євтушенко Д. Г. Питання вокальної педагогіки. Історія, теорія, практика. Київ : Мистецтво, 1963. 120 с.
10. Колодуб І. Теорія вокального мистецтва. Харків : Промінь, 1996. 120 с.
11. Ламперти Ф. Искусство пения (l'arte del canto) по классическим преданиям: технические правила и советы ученикам и артистам. Санкт-Петербург : Лань; Планета музыки, 2009. 192 с.
12. Мадишева Т. Співак і мова (культура співу мовою оригіналу: теорія та практика) : навч. посіб. Харків : Штріх, 2002. 160 с.
13. Менабени А. Г. Методика обучения сольному пению : учебное пособие [для студентов пед. ин-тов]. Москва : Просвещение, 1987. 95 с.
14. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва. Київ : Музична Україна, 1985. 30 с.
15. Плужников К. Механика пения: принципы постановки голоса : учеб. пособие. Санкт-Петербург : Лань, Планета музыки, 2013. 96 с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.library.nakkkim.edu.ua/> – електронний каталог Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.
2. <http://www.mubis.com.ua/> – Музична бібліотека.
3. <http://www.music-ukr.blogspot.com/> – Музична скриня.
4. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
5. <http://www.nibu.kiev.ua/> – Національна історична бібліотека України.
6. <http://www.nlib.org.ua/> – Нотна бібліотека.
7. <http://www.notes.tarakanov.net/> – Нотный архив Бориса Тараканова.
8. <http://www.jazzpla.net/> – Планета джаза.

Навчально-методичне видання

Заря Світлана Валеріївна
Левко Вероніка Іванівна

СОЛЬНИЙ СПІВ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення індивідуальних занять
для студентів освітнього рівня «Бакалавр»
спеціальності 025 «Музичне мистецтво»

Редагування

та комп'ютерне верстання

Світлана Дегтярьова

Підп. до друку 29.11.2019. Формат 60x84 1/16. Папір др. апарат.
Друк офсетний. Ум. друк. арк. 1,6. Зам. 227. Наклад 100

Видавець і виготовлювач

Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв
01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3953 від 12.01.2011